

Δημόσιες βιβλιοθήκες – Πύλες ενσωμάτωσης: Προγράμματα, πολιτικές και δράσεις στη Δανία

Anne-MarieSchmidt
M. Sc.
Chief Consultant

Θέλω να ευχαριστήσω την Επιτροπή που με προσκάλεσε και μου έδωσε την ευκαιρία να παρουσιάσω και να μοιραστώ μαζί σας τις εμπειρίες που αποκτήσαμε στη Δανία προσφέροντας υπηρεσίες βιβλιοθηκών σε μετανάστες και πρόσφυγες. Νομίζω πως είναι πολύ σημαντικό να μάθει ο ένας από τον άλλον και να μοιραστούμε τη γνώση και τις εμπειρίες μας. Με αυτόν τον τρόπο αποφεύγουμε ν' αρχίσουμε από το μηδέν όταν ξεκινάμε ένα πρόγραμμα ή όταν αναπτύσσουμε νέες ιδέες και μπορούμε να χρησιμοποιήσουμε και να εκμεταλλευτούμε τις εμπειρίες συναδέλφων στην ίδια μας τη χώρα ή σε άλλες χώρες της Ευρώπης ή και του κόσμου.

Στην παρουσίαση αυτή θα μιλήσω για τις πρωτοβουλίες που ανέλαβε ο Οργανισμός Βιβλιοθηκών της Δανίας (Danish Library Agency, DLA) έχοντας υπ' όψιν το ρόλο που παίζουν οι δημόσιες βιβλιοθήκες στην κοινωνική ένταξη των μεταναστών και των προσφύγων. Επιπλέον, θα μιλήσω για την πείρα που αποκτήσαμε στις δημόσιες βιβλιοθήκες του Aarhus και σε άλλες βιβλιοθήκες στη Δανία τις τελευταίες τρεις δεκαετίες και θα περιγράψω τις εθνικές, περιφερειακές και τοπικές πολιτικές πάνω σε αυτό το θέμα.

Οι δημόσιες βιβλιοθήκες μπορούν και πρέπει να παίζουν ενεργό ρόλο στην ένταξη των μεταναστών και των προσφύγων στην κοινωνία. Έχοντας παράδοση και εμπειρία για πάνω από μια γενιά, οι δημόσιες βιβλιοθήκες της Δανίας ξεκίνησαν να προσφέρουν τις υπηρεσίες τους σε μετανάστες και πρόσφυγες από τις αρχές της δεκαετίας του 1970. Στα τέλη της δεκαετίας του 1960 και τη δεκαετία του 1970 ήρθε στη Δανία ένας αυξανόμενος αριθμός μεταναστών και προσφύγων από χώρες εκτός Σκανδιναβίας και Ευρώπης ως ζητούμενο προσωπικό λόγω της έλλειψης εργατικού δυναμικού.

Υπάρχουν 5.447.084 κάτοικοι και ο συνολικός αριθμός των μεταναστών και των απογόνων τους είναι 477.700.

Σήμερα η Δανία έχει μετατραπεί σε πολύ-πολιτιστική χώρα.

Ο DLA έχει αναλάβει πολλές πρωτοβουλίες για να δώσει έμφαση στο ρόλο των δημόσιων βιβλιοθηκών ως προς τους μετανάστες και τους πρόσφυγες. Το 2002 ξεκίνησε ένα διετές εθνικό πρόγραμμα που λειτούργησε με τέσσερις περιφερειακούς συμβούλους σε υπηρεσίες βιβλιοθηκών για τις εθνοτικές μειονότητες. Το 2003 η κυβέρνηση της Δανίας ξεκίνησε ένα ολοκληρωμένο πρόγραμμα για την ένταξη, που περιελάμβανε πολλές διαφορετικές δραστηριότητες, μία από τις οποίες ήταν η καμπάνια που ξεκίνησαν οι βιβλιοθήκες για τη διαδικασία της ένταξης που έλεγε: «Δημόσιες Βιβλιοθήκες, Παράθυρο στην Κοινωνία της Δανίας». Η καμπάνια διήρκεσε τρία χρόνια, από το 2003 έως το 2006.

Στόχος ήταν να ενδυναμώσει το θετικό ρόλο των δημόσιων βιβλιοθηκών στις προσπάθειες κοινωνικής ένταξης, σε συνεργασία με αντίστοιχους φορείς, όπως για παράδειγμα τις κοινωνικές υπηρεσίες του τοπικού δήμου. Το υπουργείο Μετανάστευσης της Δανίας προσέφερε στην καμπάνια 500.000 κορώνες Δανίας. Αυτά τα χρήματα χρησιμοποιήθηκαν εν μέρει για ενημερωτικές κινήσεις προς τις δημόσιες βιβλιοθήκες ώστε να παρακινηθούν να αναλάβουν περαιτέρω ενέργειες. Το 2003 ο DLA, για να ενισχύσει αυτές τις ενέργειες, συγκέντρωσε το ποσόν των 3.000.000 κορόνων Δανίας από το ετήσιο αναπτυξιακό αποθεματικό του για αναπτυξιακούς σκοπούς στις δημόσιες βιβλιοθήκες. 46 βιβλιοθήκες έκαναν αίτηση για χρηματοδότηση και 24 προγράμματα επιλέχθηκαν να χρηματοδοτηθούν. Οι βιβλιοθήκες ενδιαφέρθηκαν κυρίως για δύο τομείς: προγράμματα δανικής γλώσσας για παιδιά και προγράμματα που απευθύνονταν στις γυναίκες ή τα κορίτσια.

Το 2006 το υπουργείο Μετανάστευσης και το υπουργείο Πολιτισμού ξεκίνησαν από κοινού μια εκστρατεία: **Χρησιμοποιήστε τη βιβλιοθήκη σαν κέντρο ένταξης και κοινωνικοποίησης**, που χρηματοδοτήθηκε και από τα δύο υπουργεία. Οι δήμοι κλήθηκαν να χρησιμοποιήσουν τις δημόσιες βιβλιοθήκες ως χώρους όπου οι εθνοτικές μειονότητες μπορούν να αποκτήσουν νέες γνώσεις και εργαλεία για να εξερευνήσουν τις δυνατότητες συμμετοχής στην κοινωνία γενικότερα και στην τοπική κοινωνία, στους οργανισμούς, στην πολιτιστική ζωή, καθώς και στα πολιτικά κόμματα και στους δημοκρατικούς οργανισμούς και να γνωρίσουν άλλους πολίτες του δήμου – επίσημα και ανεπίσημα για συζητήσεις και δια-πολιτιστικά γεγονότα. Ο DLA κυκλοφόρησε ένα έντυπο για τη δραστηριότητα των δύο υπουργείων, το οποίο διανεμήθη σε όλες τις τοπικές αρχές και στις δημόσιες βιβλιοθήκες της Δανίας.

Το έντυπο δίνει πολλές ιδέες για τους τομείς όπου η βιβλιοθήκη μπορεί να υποστηρίξει την ένταξη:

- βοήθεια στην κατ' οίκον μελέτη για τους μαθητές των σχολείων
- παρακίνηση για εκμάθηση της γλώσσας
- εκμάθηση της τεχνολογίας της πληροφορίας
- από κοινού ανάγνωση των εφημερίδων
- υποστήριξη στην αναζήτηση εργασίας
- υπηρεσίες πολιτών
- πληροφορίες για την ενεργό κοινωνικοποίηση και την κοινωνία της Δανίας

Πολλές από αυτές τις ιδέες προκύπτουν από προηγούμενα προγράμματα, που υλοποιήθηκαν από δημόσιες βιβλιοθήκες στη Δανία. Μία από τις ιδέες που υπάρχουν στο έντυπο είναι να βοηθηθούν τα παιδιά με την κατ' οίκον μελέτη τους. Έτσι, ο DLA και το Κέντρο Βιβλιοθηκών για την Ένταξη πήραν την πρωτοβουλία να ιδρύσουν με δική τους υποστήριξη και χρηματοδότηση 100 καφετέριες για μελέτη σε δημόσιες βιβλιοθήκες, έχοντας ως στόχο την ενίσχυση της ένταξης. Οι δημόσιες βιβλιοθήκες μπορούν να κάνουν αίτηση στον DLA για χρηματοδότηση ώστε να ιδρύσουν και να διαχειριστούν καφετέριες για μελέτη για τα παιδιά που χρησιμοποιούν δύο γλώσσες. Το πρόγραμμα ξεκίνησε τον Νοέμβριο του 2006 και συνεχίζεται και το 2007 και το 2008. Ο αντικειμενικός στόχος που τέθηκε με τις καφετέριες για μελέτη είναι να ενισχυθεί η δανική γλώσσα στα παιδιά που χρησιμοποιούν δύο γλώσσες και με αυτόν τον τρόπο να υπάρξει συνεισφορά στην υποστήριξη των εθνοτικών νέων ανθρώπων, στους οποίους να παρέχεται επαρκής μόρφωση και πλήρης εκπαίδευση.

Μία άλλη εθνική δραστηριότητα είναι το **Κέντρο Βιβλιοθηκών για την Ένταξη Δανίας**. Σύμφωνα με την Πράξη Βιβλιοθηκών της Δανίας οι βιβλιοθήκες πρέπει να παρέχουν γνώση, μόρφωση και πολιτιστικές δραστηριότητες.

Όλες οι βιβλιοθήκες της Δανίας πρέπει να παρέχουν υπηρεσίες βιβλιοθήκης σε εθνοτικές και γλωσσικές μειονότητες, σε ενηλίκους και παιδιά. Οι υπηρεσίες της βιβλιοθήκης πρέπει να παρέχονται όπου και όποτε προκύπτουν οι ανάγκες των χρηστών, είτε αυτοί βρίσκονται στο φυσικό περιβάλλον της βιβλιοθήκης, στο Διαδίκτυο είτε έξω από το κτήριο της βιβλιοθήκης. Σε συνδυασμό με την ένταξη το ζητούμενο είναι να βοηθηθούν τα άτομα να βοηθούν τον εαυτό τους με πολλούς διαφορετικούς τρόπους. Οι βιβλιοθήκες πρέπει να καθιερώσουν τη συνεργασία με το προσωπικό από άλλα δημοτικά διαμερίσματα, οργανισμούς, σχολεία κλπ.

Το Κέντρο Βιβλιοθηκών για την Ένταξη είναι ένα εθνικό κέντρο πληροφόρησης για όλες τις δημόσιες βιβλιοθήκες της Δανίας και ενισχύει τις υπηρεσίες τους προς τις εθνοτικές και γλωσσικές μειονότητες.

Τις ενισχύει μεταξύ άλλων με:

- συλλογή βιβλίων και άλλων μέσων (μουσική, βίντεο, audio books, μαθήματα γλωσσών) για δανεισμό στις τοπικές δημόσιες βιβλιοθήκες
- προώθηση των υπηρεσιών των δημόσιων βιβλιοθηκών σε γλωσσικές μειονότητες σε εθνικό επίπεδο
- συμβουλές και πληροφορίες για πολύγλωσσες υπηρεσίες βιβλιοθηκών: πρόσκτηση, καταλογογράφηση, επιλογή εφημερίδων και περιοδικών κλπ.
- κοινή πρόσκτηση και προγράμματα καταλογογράφησης για όλες τις βιβλιοθήκες

Μία από τις ιδέες πίσω από το Κέντρο Βιβλιοθηκών για την Ένταξη είναι, μιας και η εγκατάσταση των μεταναστών και των προσφύγων στη Δανία είναι διασκορπισμένη και διασπασμένη, ότι η παροχή πολύγλωσσων υπηρεσιών βιβλιοθήκης δεν πρέπει να είναι η μόνη ευθύνη της τοπικής βιβλιοθήκης.

Η συλλογή περιλαμβάνει 134.000 τεκμήρια και εκπροσωπούνται περίπου 50 γλώσσες. Οι συλλογές υφίστανται σε τριάντα γλώσσες.

Μία άλλη υπηρεσία σε εθνικό επίπεδο είναι η **FINFO**, διαδικτυακή υπηρεσία που παρέχεται από την Εθνική και Πανεπιστημιακή Βιβλιοθήκη της Δανίας / Κεντρική Βιβλιοθήκη για τη Λογοτεχνία των Μεταναστών της Δανίας (Danish Central Library for Immigrant Literature, DLCI). Την υπηρεσία διαχειρίζονται από κοινού η DLCI και εξήντα οκτώ περιφερειακές και δημοτικές βιβλιοθήκες. Η ιδέα για τη FINFO (τα αρχικά για την Πληροφόρηση Προσφύγων) προέκυψε στο Aarhus. Τη δεκαετία του 1990 οι Δημόσιες Βιβλιοθήκες του Aarhus παρουσίασαν μια νέα υπηρεσία: πρόσβαση στις υπηρεσίες του διαδικτύου από πολίτες, ακόμη και από εκείνους που έχουν άλλη εθνικότητα από τη δανική. Αρχικά, οι βιβλιοθηκονόμοι κατασκεύασαν μια απλή θεματική πύλη, που τώρα είναι portal και παρέχει γενικές πληροφορίες για την κοινωνία της Δανίας και οδηγούς σε τοπικό επίπεδο και επεξηγήσεις κάτω από επικεφαλίδες όπως Πρώτη Φορά στη Δανία, Εκπαίδευση, Κοινωνική Ασφάλεια, Εργασία κλπ.

Ο τελικός στόχος της FINFO είναι να παρέχει στους εκπροσώπους των εθνοτικών ή γλωσσικών μειονοτήτων καλύτερη πρόσβαση σε πληροφορίες για τα δικαιώματά τους, τις υποχρεώσεις τους και τις ευκαιρίες που παρουσιάζονται στην κοινωνία της Δανίας. Επιπλέον, αντικειμενικός στόχος της FINFO είναι να παρακινήσει τις αντίστοιχες αρχές και οργανισμούς να παράσχουν συγκεκριμένες πληροφορίες για τις εθνοτικές τους μειονότητες στους ιστοτόπους τους (sites). Αυτές οι πληροφορίες παρουσιάζονται σε δεκατρείς γλώσσες.

Επιπροσθέτως, οι ιστότοποι περιλαμβάνουν πληροφορίες για τους δήμους και τις περιφέρειες. Για εξυπηρέτηση των βιβλιοθηκών που συμμετέχουν, υπάρχει ένας οδηγός για την κατάλληλη διαχείριση της πολύγλωσσης υποστήριξης από τους web browsers, ο οποίος οδηγός συνδέεται με ιστοτόπους για πολύγλωσσα προγράμματα, συνδέσεις και τυπογραφικούς χαρακτήρες True Type.

Η FINFO αναπτύσσεται με οικονομική ενίσχυση από το αναπτυξιακό αποθεματικό του DLA.

Ένα παρακλάδι της FINFO είναι το Kvinde.finfo.dk (woman.finfo.dk).

Αυτό το portal απευθύνεται σε νεότερες γυναίκες που ανήκουν σε εθνοτικές μειονότητες. Είναι το αποτέλεσμα της συνεργασίας τριάντα ιδρυμάτων και οργανισμών στη Δανία που όλοι τους προσπαθούν να βελτιώσουν τις διαδικασίες ένταξης. Οι πληροφορίες δίνονται σε απλή και καθαρή δανική γλώσσα και καλύπτονται θέματα όπως υγεία, εκπαίδευση, εργασία, γάμος, γυναικεία καθημερινότητα κλπ. Αυτήν την υπηρεσία, όπως και τη FINFO, τη διαχειρίζεται η DLCI,. Χρηματοδοτείται από το υπουργείο Μετανάστευσης της Δανίας.

Υποδείξεις και συμβουλές

Ο DLA, για να βοηθήσει τις δημόσιες βιβλιοθήκες στη δουλειά τους σχετικά με την ένταξη, κυκλοφόρησε μια σειρά από μικρές εκδόσεις στη δανική γλώσσα, που ονομάζονται υποδείξεις και συμβουλές:

Οι τίτλοι είναι:

Οι βιβλιοθήκες ως σημεία εισόδου στην κοινότητα της Δανίας – ας πάμε μπροστά

Ένταξη με έμφαση στις γυναίκες και τα κορίτσια

Ένταξη με έμφαση στην παρακίνηση για την εκμάθηση της γλώσσας

Η θορυβώδης βιβλιοθήκη

Βιβλιοθήκες και Εθνοτικές Μειονότητες:

<http://www.bs.dk/publikationer/rv/4/index.htm>

Περιφερειακή πολιτική

Μια πολύ σημαντική καινούργια δραστηριότητα στα πλαίσια υποστήριξης των δημόσιων βιβλιοθηκών ξεκίνησε από τον DLA το 2002. Ήταν ένα ευρύτατο πρόγραμμα που λειτούργησε με τέσσερις περιφερειακούς συμβούλους σε υπηρεσίες βιβλιοθηκών για τις εθνοτικές μειονότητες. Αυτοί είχαν ως καθήκον να παρακινήσουν και να υποστηρίξουν τις βιβλιοθήκες στις αντίστοιχες γεωγραφικές περιοχές της χώρας ούτως ώστε να αναπτύξουν νέες υπηρεσίες. Το ιδανικό είναι ότι προέκυψαν νέα μοντέλα υπηρεσιών βιβλιοθήκης κατά τη διαδικασία αυτή. Σε πρώτο στάδιο, το πρόγραμμα θα εφαρμοζόταν έως τον Αύγουστο του 2004, αλλά

παρατάθηκε έως το τέλος της εκστρατείας για την ένταξη το φθινόπωρο του 2005. Οι σύμβουλοι είναι όλοι εκπαιδευμένοι και έμπειροι βιβλιοθηκονόμοι που έχουν εργαστεί σε υπηρεσίες βιβλιοθήκης σε εθνικό επίπεδο επί σειρά ετών. Έχουν απλοποιήσει περιφερειακά εκπαιδευτικά μαθήματα για ζητήματα όπως παραδείγματος χάριν παρακίνηση εκμάθησης της δανικής γλώσσας από παιδιά. Επίσης έχουν παρακινήσει βιβλιοθηκονόμους στους τομείς τους για τη διάδοση της γνώσης και για δραστηριότητες μέσω διαδικτύου.

Οι αντικειμενικοί στόχοι του προγράμματος ήταν:

- να αναπτύξουν νέες υπηρεσίες στις βιβλιοθήκες με έμφαση στην ενίσχυση της ένταξης.
- να αυξήσουν το επίσημο επίπεδο των υπηρεσιών βιβλιοθήκης προς τις εθνοτικές μειονότητες
- να ερευνήσουν και να προσδιορίσουν τους πιθανούς ρόλους των δημόσιων βιβλιοθηκών σε μια πολύ-πολιτισμική κοινωνία.

Δεν υπάρχει αμφιβολία ότι αυτό το πρόγραμμα έχει αυξήσει το βαθμό έμφασης των υπηρεσιών βιβλιοθήκης σε εθνοτικές μειονότητες και το πρόγραμμα σε συνδυασμό με την εκστρατεία για την ένταξη μετέτρεψε αυτές τις υπηρεσίες βιβλιοθήκης σε περιοχή εστίασης υψηλού κύρους στις δημόσιες βιβλιοθήκες.

Γενικά σχέδια που ακολουθούν οι πόλεις

Όλες οι μεγάλες πόλεις της Δανίας έχουν διατυπώσει ένα γενικό σχέδιο που ακολουθείται στους δήμους για την ένταξη και μερικές έχουν επιπλέον συγκεκριμένο σχέδιο που ακολουθεί η βιβλιοθήκη τους. Το 2005 οι Δημόσιες Βιβλιοθήκες του Aarhus κυκλοφόρησαν ένα γενικό σχέδιο για τις βιβλιοθήκες κατά τα έτη 2006-2009. Το σχέδιο για τις βιβλιοθήκες εκφράζει το γεγονός ότι οι βιβλιοθήκες πρέπει να ενισχύσουν την ένταξη των προσφύγων και των μεταναστών παρέχοντάς τους σχετικές δραστηριότητες και προγράμματα, π. χ. μαθήματα εκμάθησης της τεχνολογίας για ενήλικες και προγράμματα προφορικής ανάγνωσης για παιδιά. Το 2004 απονεμήθηκε στις Δημόσιες Βιβλιοθήκες του Aarhus το Βραβείο Πρόσβασης στη Γνώση του Ιδρύματος Μπιλ και Μελίντα Γκέιτς, ειδικά για την εργασία δύο βιβλιοθηκών-παραρτημάτων σε γειτονιές με υψηλό βαθμό συγκέντρωσης μεταναστών και προσφύγων. Το Aarhus, με πληθυσμό 294.000 κατοίκων, είναι η δεύτερη μεγαλύτερη πόλη της Δανίας. Το 12 % περίπου είναι μετανάστες ή πρόσφυγες. Σε μερικές συνοικίες ο βαθμός συγκέντρωσης είναι υψηλότερος –έως και 45 % πάνω. Σε ένα δημόσιο σχολείο όλοι οι μαθητές προέρχονται από χώρες εκτός Δανίας.

Το δημοτικό συμβούλιο υιοθέτησε το γενικό σχέδιο για τις βιβλιοθήκες τον Ιούνιο του 2005. Το σχέδιο αποτελείται από αντικειμενικούς στόχους των βιβλιοθηκών, όπως:

1. Οι βιβλιοθήκες πρέπει να στηρίξουν τη δια βίου μάθηση των ατόμων
 2. Οι βιβλιοθήκες πρέπει να ενισχύσουν τη δημοκρατία, εξασφαλίζοντας ελεύθερη και ίση πρόσβαση στην πληροφορία
 3. Οι βιβλιοθήκες πρέπει να ενισχύσουν την ένταξη των προσφύγων και των μεταναστών.
- ...συνολικά δέκα αντικειμενικοί στόχοι.

Τα ανωτέρω προγράμματα σε εθνικό, περιφερειακό και τοπικό επίπεδο, έχουν υποστηρίξει τα τελευταία 6-8 χρόνια την ανάπτυξη των σχεδίων που έχουν ως στόχο την υποστήριξη των προσφύγων και μεταναστών στην κοινωνία της Δανίας. Μερικά προγράμματα είναι μικρά και τα διαχειρίζεται μία βιβλιοθήκη, άλλα προγράμματα είναι μεγαλύτερα και περιλαμβάνουν ως συνεργάτες πολλές βιβλιοθήκες και άλλα ιδρύματα.

Οι Δημόσιες Βιβλιοθήκες του Aarhus έχει κάνει μια υπεράνθρωπη προσπάθεια στα θέματα της ένταξης και θα σας περιγράψω κάποια από τα προγράμματα που διαχειριζόμαστε εμείς, π. χ. ένα τοπικό πρόγραμμα που ονομάζεται Κοινοτικό Κέντρο Gellerup, το οποίο αποτελείται από μία καφετέρια για μελέτη, ένα κέντρο υγείας, την εταιρεία παροχής καθοδήγησης για την εκμάθηση της τεχνολογίας και μία δημόσια βιβλιοθήκη. Το Κοινοτικό Κέντρο έχει ειδικά προγράμματα για γυναίκες και παιδιά.

Τι είναι το Κοινοτικό Κέντρο Gellerup;

Το πρόγραμμα για το Κοινοτικό Κέντρο Gellerup ξεκίνησε την άνοιξη του 2005. Η βιβλιοθήκη του Gellerup είναι παρακλάδι των Δημόσιων Βιβλιοθηκών του Aarhus και βρίσκεται σε προάστιο. Υπάρχουν περίπου 19.000 κάτοικοι στην περιοχή, από τους οποίους ένα 44.5 % έχουν υπόβαθρο από δύο πολιτισμούς. Ομιλούνται περίπου 70 διαφορετικές γλώσσες. Η Βιβλιοθήκη Gellerup συνεργάζεται στενά με τη Βιβλιοθήκη Hasle και οι δύο βιβλιοθήκες καλύπτουν μία περιοχή περίπου 40.000 κατοίκων. Το συνολικό εισόδημα μίας μέσης οικογένειας είναι χαμηλό, σε σύγκριση με οικογένειες σε άλλες περιοχές του δήμου. Οι μισοί από τους κατοίκους μένουν σε σπίτια που τους παραχώρησε το δημοτικό συμβούλιο.

Ο κύριος στόχος του Κοινοτικού Κέντρου Gellerup είναι να αποτελέσει ένα κέντρο πληροφοριών και γνώσης για τους εκεί κατοίκους και να τους υποστηρίξει στην ανάπτυξη των ικανοτήτων τους και στην ένταξή τους στην κοινωνία της Δανίας.

Το Κοινοτικό Κέντρο Gellerup, ξεκινώντας διαφορετικά προγράμματα, θα παρέχει:

- Περιβάλλον μόρφωσης και εκπαίδευσης
- Δεξιότητες εκμάθησης της τεχνολογίας
- Γνώση για την κοινωνία της Δανίας
- Πρόσβαση σε δημόσιες πληροφορίες

Ανάμεσα στις δραστηριότητες που προσφέρει το Κέντρο Υγείας είναι συμβουλές μαιευτικής, συμβουλές από επισκέπτρια νοσοκόμα, συμβουλές από οδοντογιάτρο, συμμετοχή σε πολλές ομαδικές δραστηριότητες, όπως συνεδρίες με θέματα όπως διατροφή των παιδιών και φροντίδα της υγείας, ανατροφή παιδιών κλπ. Πολλές οικογένειες, και ιδιαίτερα πολλές γυναίκες, γνωρίζουν τις υπηρεσίες του Κέντρου Υγείας.

Το 2003, οι βιβλιοθήκες του Gellerup και του Hasle ξεκίνησαν ένα δεκαοκτάμηνο πρόγραμμα με την ονομασία «**Ενίσχυση της γνώσης της τεχνολογίας**» ώστε να βοηθήσει τους μετανάστες να μάθουν τα βασικά για την τεχνολογία. Σε αυτές τις συνεδρίες δίδαξαν εθελοντές καθηγητές από τις ίδιες τις συνοικίες των μεταναστών. Το κοινό στο οποίο απευθύνονταν τα μαθήματα ήταν κυρίως γυναίκες μετανάστες και πρόσφυγες και τα μαθήματα περιελάμβαναν εκμάθηση ηλεκτρονικών υπολογιστών και εισαγωγή στο Διαδίκτυο. Επιπλέον, υπήρχαν και δύο μαθήματα για

τους καθηγητές εκμάθησης της τεχνολογίας. Αργότερα αυτοί συγκρότησαν την Ένωση Καθηγητών Εκμάθησης Τεχνολογίας (IT Guide Association) και ακόμη και τώρα διδάσκουν μαθήματα σε ένα πρόγραμμα που ονομάζεται «Η τεχνολογία για τον κόσμο». Το πρόγραμμα χρηματοδοτήθηκε εν μέρει από τον δήμο και το πρόγραμμα URBAN της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Τι είναι το Job Corner;

Το Job Corner είναι ένα ανεπίσημο και ανοιχτό περιβάλλον που έχει ως στόχο να παρέχει στους πολίτες νέες και βελτιωμένες ιδέες σχετικά με τη συμμετοχή τους στην αγορά εργασίας. Το Job Corner απευθύνεται στους πολίτες που χρησιμοποιούν την τοπική βιβλιοθήκη και τις υπηρεσίες της. Έχουν ως στόχο να εξυπηρετήσουν ανέργους με εθνικότητα διαφορετική από τη δανική.

Το Job Corner αποτελεί ξεχωριστή ύπαρξη μέσα στη βιβλιοθήκη του Gellerup, όπου το προσωπικό σε συνεργασία με τις υπηρεσίες ευρέσεως εργασίας, προσφέρει προσωπική βοήθεια στη συμπλήρωση των αιτήσεων για εργασία, γενικό πλάνο και διόρθωση επιστολών, προετοιμασία βιογραφικών κλπ. Το Job Corner αποτελείται από τρεις υπολογιστές με εκτυπωτή και παρέχεται τηλεφωνική συσκευή όταν οι χρήστες πρέπει να μιλήσουν με κάποιον εργοδότη. Στον πίνακα ανακοινώσεων θα βρείτε έντυπες προσφορές εργασίας από το Job Corner. Το δυνατό σημείο του Job Corner είναι το γεγονός ότι είναι ανεξάρτητο από το γενικότερο επίσημο περιβάλλον, μπορείς απλά να περάσεις μέσα –παίρνεις φιλικές συμβουλές ανεπίσημα και ανώνυμα. Το Job Corner είναι ανοιχτό κάθε μέρα για δύο ώρες.

Ένα από τα τελευταία προγράμματα που εφήρμοσε η βιβλιοθήκη του Gellerup είναι η καφετέρια για μελέτη ονόματι Tusindfyrd, στα ελληνικά «Μαργαρίτα». Η καφετέρια για μελέτη είναι μια οργάνωση εθελοντών που προσφέρουν δωρεάν βοήθεια σε παιδιά και ενήλικους με διαφορετική εθνικότητα από τη δανική. Η καφετέρια είναι ανοιχτή τέσσερις ημέρες την εβδομάδα. Αυτό το πρόγραμμα ενέπνευσε τον DLA να υλοποιήσει το πρόγραμμα «100 καφετέριες για μελέτη».

Το εθνικό πρόγραμμα ενέπνευσε την Κεντρική Βιβλιοθήκη του Aarhus να ιδρύσει μια Καφετέρια για Μελέτη και να απευθυνθεί στο Υπουργείο Μετανάστευσης και στον DLA για χρηματοδότηση.

Η Κεντρική Βιβλιοθήκη συνεργάζεται με τον οικονομικό οργανισμό «Save the Children Fund Youth» για το πρόγραμμα. Το «Save the Children Fund Youth» είναι υπεύθυνο για την επάνδρωση με εθελοντές βοηθούς, οργάνωση της εργασίας, και έλεγχο για τυχόν προηγούμενες καταδικαστικές αποφάσεις. Η βιβλιοθήκη παρέχει την αίθουσα και τον εξοπλισμό. Η Καφετέρια για Μελέτη είναι ανοιχτή μία φορά την εβδομάδα για τρεις ώρες, απευθύνεται κυρίως στους νέους ανθρώπους μεταξύ δεκατεσσάρων και δεκαοκτώ ετών και έχει ως κύριο στόχο να ενισχύσει τη δανική γλώσσα στα παιδιά και στους νέους που χρησιμοποιούν δύο γλώσσες και με αυτόν τον τρόπο να αυξήσει τις πιθανότητες για εκπαίδευση και εύρεση εργασίας.

Οι Καφετέριες για Μελέτη στις βιβλιοθήκες της Κοινότητας Aarhus σε Tilst, Viby, Risskov και η Κεντρική Βιβλιοθήκη συνεργάζονται και προωθούν από κοινού τις υπηρεσίες των καφετεριών για μελέτη. Η προώθηση γίνεται με κάρτες, memory sticks και φυλλάδια. .

Προγράμματα σε άλλες πόλεις

Το προάστιο Odense στο Vollsmose έχει υψηλή συγκέντρωση σε εθνικές μειονότητες και προβλήματα έχει δημιουργήσει ιδιαίτερα η ένταξη των μικρών παιδιών. Η βιβλιοθήκη -ως ένας από τους πολλούς κοινοτικούς φορείς- άρχισε να διευθετεί τα προβλήματα. Μία από τις λύσεις ήταν να ετοιμαστεί ένα κέντρο εκμάθησης με υπολογιστές. Το προσωπικό του κέντρου προσέφερε μαθήματα εκμάθησης της τεχνολογίας και ατομικά και ομαδικά. Τα μεγαλύτερα παιδιά και οι νέοι είναι δεινοί χρήστες του κέντρου και μια ομάδα αγοριών συναντιέται δύο ώρες την εβδομάδα για εκπαίδευση. Τα θέματα ποικίλλουν σύμφωνα με τις ανάγκες των αγοριών: το πώς να ψάξουν για πληροφορίες και το πώς να χειριστούν τις φωτογραφίες στον υπολογιστή είναι δύο παραδείγματα για τα θέματα που καλύφθηκαν. Άλλη ομάδα χρηστών είναι άνεργες γυναίκες οι οποίες επίσης συναντιούνται μία φορά την εβδομάδα για εκμάθηση υπολογιστών. Γνωρίζουν το Διαδίκτυο, μαθαίνουν πώς να στέλνουν e-mails και διάφορα προγράμματα ηλεκτρονικής εκμάθησης.

Άλλη επιτυχημένη δραστηριότητα του κέντρου εκμάθησης είναι ένας χώρος δραστηριοτήτων για νεαρές κοπέλες. Συχνά είναι δύσκολο για νεαρές κοπέλες από εθνικές μειονότητες να πάρουν άδεια από τους γονείς τους για να βγουν από το σπίτι τις ώρες που δεν πηγαίνουν στο σχολείο. Η βιβλιοθήκη είναι ένα από τα λίγα μέρη όπου γενικότερα τους επιτρέπεται να πάνε και ο στόχος του χώρου δραστηριοτήτων είναι να δώσει στις κοπέλες μια ευκαιρία να εξερευνήσουν τη μοντέρνα νεανική κουλτούρα υπό ενδιαφέρουσες και ταυτόχρονα ελεγχόμενες συνθήκες. Όπως και τα αγόρια, μπορούν να συμμετάσχουν σε εργαστήρια εκμάθησης της τεχνολογίας της πληροφορίας και άλλων θεμάτων. Ένας βασικός λόγος επιτυχίας του χώρου δραστηριοτήτων για τις κοπέλες και του κέντρου εκμάθησης είναι ίσως το γεγονός ότι οι ίδιοι οι βασικοί υπάλληλοι προέρχονται από μειονότητες κι έτσι αξιοποιούν τις προσωπικές τους εμπειρίες από τη συνεργασία τους με μετανάστες και πρόσφυγες.

Μελλοντικά προγράμματα

Τα προγράμματα που αναφέρονται σε αυτήν την εργασία είναι όλα παραδείγματα αλλαγής της κατεύθυνσης των βιβλιοθηκονομικών υπηρεσιών. Αυτήν την εποχή οι βιβλιοθήκες αλλάζουν από αποκλειστικά κέντρα με βιβλία σε πρωτογενή πληροφορία, κέντρα εκμάθησης και πληροφόρησης βασισμένα σε έντυπο και ηλεκτρονικό υλικό. Το βασικό πλεονέκτημα της βιβλιοθήκης ως κέντρο για πρωτογενή πληροφορία είναι ότι η πληροφορία πάντα παραδίδεται 24 ώρες το 24ωρο, επτά ημέρες την εβδομάδα. Επιπλέον, οι ηλεκτρονικές διαδικτυακές υπηρεσίες κάνουν εφικτή την ανάπτυξη περισσότερο διαφοροποιημένων υπηρεσιών σε διαφορετικές ομάδες. Για τις εθνικές μειονότητες αυτές θα μπορούσαν να είναι προγράμματα και υπηρεσίες που να προσφέρουν κοινωνικές και πολιτιστικές πληροφορίες και στη Δανία και στην πατρίδα, αλλά και ανταγωνιστική ανάπτυξη σχετικά με την εκμάθηση της γλώσσας και την επαγγελματική εκπαίδευση. Με αυτόν τον τρόπο η ένταξη μπορεί να προχωρήσει ένα βήμα μπροστά. Ο χρόνος θα δείξει αλλά προσπάθειες έγιναν και θα γίνονται.